

ЯКІСТЬ І БЕЗПЕКА ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Бочко О.Ю., д-р екон. наук, проф.

Кожушко П.І., асп.

Національний університет «Львівська політехніка»,
м. Львів, Україна

Низка екологічних, соціальних, економічних чинників стимулювали зростання рівня екологічної свідомості населення, збільшення кількості людей, що ведуть здоровий спосіб життя, в тому числі відмовляючись від низькоякісних продуктів харчування на користь органічних продуктів харчування. Органічні продукти харчування вважаються найкориснішими серед пропонованих, а їх якість забезпечує нормальний обмін речовин в організмі людини і, відповідно, безпеку для життя і здоров'я людини. Така продукція є безпечною і для людини, і для довкілля, бо виготовляється з дотриманням правил органічного виробництва на усіх його етапах.

Підвищення вимог до якості сільськогосподарської продукції виникло у відповідь на посилення процесів урбанізації та забруднення довкілля, зростання застосування синтетичних агрохімікатів у її виробництві, зростання екологічної свідомості населення, що у свою чергу, обумовило бажання споживачів, прихильних до ведення здорового способу життя та достатньо фінансово забезпечених, отримувати якісну, безпечну та корисну продукцію, від виробництва якої шкода довкіллю є мінімальною [1].

Небезпечні продукти харчування, що містять хвороботворні бактерії, віруси, паразитів або шкідливі хімічні речовини, є причиною більш як 200 різноманітних недуг – від діареї до онкологічних захворювань. За оцінкою ВООЗ, 600 млн людей, майже кожен десятий у світі, стали жертвами вживання неякісних харчових продуктів. 420 000 людей щорічно помирають через уживання небезпечних харчових продуктів. 40% недуг харчового походження припадає на дітей віком до п'яти років і зумовлює в середньому 125 000 випадків смерті малечі. Діарейні хвороби є найбільш поширеними недугами, що розвиваються внаслідок уживання неякісних харчових продуктів – щороку 550 млн людей захворюють і 230 000 вмирають через небезпечне харчування [2].

Одним із завдань органічного землеробства є забезпечення населення безпечними продуктами харчування, а промисловість якісною та безпечною сировиною, що корелює із завданнями зміцнення продовольчої безпеки кожного громадянина та держави

загалом.

Виробництво та споживання безпечної органічної продукції здатне вирішити ряд соціальних, демографічних, економічних та політичних проблем: зниження рівня захворюваності населення, зниження смертності, продовження тривалості життя і працездатності населення, зростання продуктивності праці, підвищення рівня життя населення, зменшення витрат на утримання медичних закладів, скорочення виплат із соціальних фондів, зростання рівня задоволення життям та зниження соціального напруження в суспільстві тощо.

Особливістю органічного виробництва є те, що сертифікації відповідними уповноваженими установами підлягає виробництво, процеси переробки, пакування та зберігання продукції. Відсутність власних національних інвестицій: практика та досвід стандартів на органічну продукцію обумовлює необхідність здійснювати сертифікацію за допомогою міжнародних стандартів та національних стандартів інших держав. За таких умов отриману продукцію експортують, переважно, до країн юрисдикції компаній, що уповноважили відповідні органи сертифікації. Крім того, розвиток вітчизняного органічного виробництва ускладнюється нерозвиненістю нормативно-правової бази [3, с. 144].

Тому сприятливий розвиток органічного виробництва та ринку органічної продукції в нашій країні потребує належного нормативно-правового забезпечення, розробки та впровадження ефективного механізму підтримки та регулювання процесу виробництва та реалізації органічної продукції, подальшого формування наукового потенціалу щодо розвитку зазначеного напрямку, підготовки відповідних фахівців, налагодження активної міжнародної співпраці з цього питання, зростання добробуту населення, його платоспроможності та поінформованості щодо якості та безпеки органічних продуктів, пропагування здорового способу життя на усіх рівнях.

Список використаних джерел

1. Ходаківська О.В. Екологізація аграрного виробництва: монографія. Київ: ННЦІАЕ, 2015. 350 с.
2. Харчові отруєння. URL: <https://www.phc.org.ua/en/node/2627> (дата звернення: 01.10.2023).
3. Корнійчук Т.В. Роль органічного виробництва у формуванні продовольчої безпеки. *Органічне агровиробництво: освіта і наука*: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 31 жовтня 2019 р.). Київ: НМЦ ВФПО, 2019. С. 143–145.